

مختصر حقوق جزای عمومی

تألیف: بابک فرهی

موسسه فرهنگی طرح نوین اندیشه

www.tnovin.com

سرشناسه: فرهی، بابک، ۱۳۵۷-

عنوان و نام پدیدآور: مختصر حقوق جزای عمومی / تالیف بابک فرهی.

مشخصات نشر: تهران: طرح نوین اندیشه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.

شابک: 978-600-6284-68-2

وضعیت فهرست نویسی: فیفا مختصر

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nliai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتاب شناسی ملی: ۳۸۶۱۱۴۱

انتشارات طرح نوین اندیشه

تهران: خیابان فلسطين، پایین تر از بلوار کشاورز، خیابان شهید حجت دوست، پلاک ۲۹

تلفن: ۸۸۹۸۶۲۷۸ - ۸۸۹۸۶۲۷۷

www.tnovin.com

مختصر حقوق جزای عمومی

بابک فرهی

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۴

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: مهرداد فاضری

ناظر چاپ و امور فنی: محسن کاریبخش

۶۶۹۷۱۵۷۸-۹

حق چاپ محفوظ است

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۸۳-۶۸-۲

ISBN: 978-600-6284-68-2

فصل اول: مفاهیم کلی حقوق جزای عمومی

مبحث اول: شناخت جایگاه حقوق جزا.....	۹
مبحث دوم: محتوای حقوق جزا.....	۱۲
مبحث سوم: ویژگیهای حقوق جزا.....	۱۳
مبحث چهارم: منابع حقوق جزا.....	۱۵

فصل دوم: تحولات تاریخی حقوق جزا

مبحث اول: دوره انتقام خصوصی.....	۲۳
مبحث دوم: دوره دادگستری خصوصی یا تعدیل نسبی انتقام خصوصی.....	۲۴
مبحث سوم: دوره دادگستری عمومی.....	۲۴
مبحث چهارم: مکتب اصالت سودمندی یا فایده اجتماعی.....	۲۵
مبحث پنجم: مکتب عدالت مطلق.....	۲۸
مبحث ششم: مکتب نئوکلاسیک.....	۳۰
مبحث هفتم: مکتب تحقیق یا اثباتی.....	۳۳
مبحث هشتم: مکتب تحقیق انتقادی ایتالیایی.....	۳۶
مبحث نهم: مکتب اصالت عمل یا پراگماتیک.....	۳۷
مبحث دهم: مکتب دفاع اجتماعی.....	۳۷
مبحث یازدهم: دفاع اجتماعی افراطی.....	۳۸
مبحث دوازدهم: مکتب دفاع اجتماعی نوین.....	۳۹

فصل سوم: ارکان عمومی جرم و تعریف آن

مبحث اول: عنصر قانونی.....	۴۲
مبحث دوم: نتایج حاصل از اصل قانونی بودن جرم و مجازات.....	۴۶

فصل چهارم: قلمروی قوانین جزایی در مکان

مبحث اول: اصل صلاحیت سرزمینی یا درون مرزی.....	۶۳
مبحث دوم: اصل صلاحیت واقعی یا حمایتی یا حفاظتی.....	۶۶
مبحث سوم: اصل صلاحیت شخصی یا مبتنی بر تابعیت.....	۶۷
مبحث چهارم: اصل صلاحیت جهانی یا همگانی یا بین المللی.....	۶۹
مبحث پنجم: اصل صلاحیت واسطه ای یا مرکب.....	۷۰

فصل پنجم: عوامل عینی سالب مسؤولیت یا اسباب اباحه یا عوامل موجهه جرم

مبحث اول: ضرورت یا اضطرار.....	۷۳
مبحث دوم: دفاع مشروع یا قانونی.....	۸۰
مبحث سوم: حکم قانون.....	۸۷
مبحث چهارم: اجازه قانون.....	۸۸
مبحث پنجم: اجرای قانون اهم.....	۸۹
مبحث ششم: امر آمر قانونی.....	۹۰

مبحث هفتم: رضایت مجنی علیه (بزه دیده) ۹۳

فصل ششم: عنصر مادی

مبحث اول: رفتار مجرمانه ۹۸

مبحث دوم: موضوع جرم ۹۹

مبحث سوم: مجموعه شرایط و اوضاع و احوال ۹۹

مبحث چهارم: تقسیم بندی جرایم بر اساس طول ارتکاب عنصر مادی ۱۰۴

مبحث پنجم: تقسیم بندی جرایم از جهت تعداد عنصر مادی ۱۰۵

فصل هفتم: عنصر معنوی

مبحث اول: تقسیم بندی جرایم بر پایه عنصر معنوی ۱۱۴

مبحث دوم: عنصر معنوی در جرایم عمدی ۱۱۴

مبحث سوم: عنصر معنوی در جرایم غیر عمدی ۱۱۶

فصل هشتم: مجرم و عنصر مادی جرم

مبحث اول: اشکال ارتکاب عنصر مادی ۱۲۰

مبحث دوم: مباشرت ۱۲۰

مبحث سوم: تسبیب ۱۲۱

مبحث چهارم: اجتماع مباشر و سبب ۱۲۲

مبحث پنجم: اجتماع اسباب ۱۲۳

مبحث ششم: شرکت ۱۲۴

مبحث هفتم: معاونت ۱۲۸

فصل نهم: موانع مسؤولیت کیفری

مبحث اول: مسؤولیت کیفری وارکان آن ۱۳۸

مبحث دوم: علل مانع مسؤولیت کیفری ۱۳۸

مبحث سوم: مسؤولیت جزایی ناشی از عمل دیگری ۱۵۱

مبحث چهارم: مسؤولیت کیفری اشخاص حقوقی ۱۵۳

فصل دهم: مجازات ها و اقدامات تامینی

مبحث اول: تعریف مجازات و ویژگیهای آن ۱۵۶

مبحث دوم: اقدامات تامینی و ویژگیهای آن ۱۵۷

مبحث سوم: مهمترین اصول حاکم بر مجازات ۱۵۸

مبحث چهارم: طبقه بندی مجازاتها ۱۶۰

مبحث پنجم: نحوه تعیین و اعمال مجازاتها ۱۷۶

مبحث ششم: مجازات های جایگزین حبس ۱۷۷

مبحث هفتم: تعیین مجازات و عوامل مؤثر بر آن ۱۸۴

مبحث هشتم: تاخیر یا سقوط مجازات ۲۰۸

مبحث نهم: موارد سقوط مجازات ۲۲۴

مقدمه

قبل از هر چیز و در همان ابتدا، بر خود واجب می‌دانم که از استاد عزیز جناب آقای دکتر علی آزمایش کمال تشکر را داشته باشم که در تمامی سالهایی که افتخار شاگردی ایشان را داشته‌ام و به خصوص بعد از تصویب قانون مجازات اسلامی جدید، همانند همیشه و با سعه صدر فراوان پاسخگوی تمامی سوالات من بودند.

این کتاب همان گونه که از عنوان آن پیداست مختصری است در خصوص حقوق جزای عمومی و حجم مطالب کتاب، خود نیز موید این موضوع است. نویسنده هرگز این ادعا را ندارد که تمامی مسائل موجود در حقوق جزای عمومی به طور تفصیل در این کتاب بیان شده است، بلکه سعی شده است تا اهم مسائل حقوق جزای عمومی در این کتاب بررسی شود.

به دلیل جلوگیری از افزایش حجم کتاب، از آوردن آراء وحدت رویه هیات عمومی دیوان عالی کشور و نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه و نیز مسائل مورد اختلاف بین اساتید حقوق جزا، جز در موارد لازم و ضروری خودداری گردید و خوانندگان می‌توانند در این مورد به کتب اساتید و یا مجموعه‌های آراء وحدت رویه و نظریات مشورتی رجوع کنند.

کتاب برای سهولت در مطالعه، همانند سایر کتب جزای عمومی و بر اساس آن چه در دانشکده های حقوق تدریس می‌شود، یعنی جزای عمومی یک، دو و سه تدوین شده و سعی گردیده است که به تمام مباحث مندرج در حقوق جزای عمومی ولو به طور مختصر اشاره شود.

در خاتمه بر خود واجب می‌دانم که از دوست عزیز جناب آقای محمد فرجی مدیریت محترم موسسه طرح نوین که در تمامی این سالها بزرگترین مشوق و پشتیبان این جانب بوده است، کمال تشکر را به عمل آورم.

بابک فرهی

تابستان ۱۳۹۴